

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 45

гр. Сливен, 07.02.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СЛИВЕН в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Радка Д. Дражева Първанова

Членове: Цанка Г. Неделчева
Симеон Ил. Светославов

при участието на секретаря ЕЛЕНА Г. ХРИСТОВА

в присъствието на прокурора Кр. Г. М.

като разгледа докладваното от Радка Д. Дражева Първанова Въззивно частно наказателно дело № 20212200600412 по описа за 2021 година

Производството е по реда на глава Двадесет и първа от НПК. Образувано е по жалба на ИВ. В. ИВ. срещу протоколно определение от 14.07.2021 г. по ЧНД № 582/2021 г. по описа на РС - Сливен, с което е отхвърлена молбата на жалбоподателя за допускане на съдебна реабилитация по реда на чл.87 от НК.

В жалбата се твърди, че определението е постановено при непълнота на доказателствата и неправилно приложение на закона. Претендира се отмяна на съдебния акт и връщане на делото за ново разглеждане от районния съд. В с.з. жалбоподателят сочи, че търси защита по силата на закона като настоява, че задължение на съда е да събира доказателства в настоящото производство.

Представителят на Окръжна прокуратура – Сливен намира жалбата за неоснователна, а атакуваното определение за правилно. Предлага на въззивната инстанция да постанови определение, с което да потвърди атакувания акт на първостепенния съд.

При упражняване правото си на защита и на последна дума жалбоподателят иска отмяна на определението на РС-Сливен и връщане на делото за ново разглеждане от РС - Сливен.

Окръжният съд, като съобрази изложените от страните доводи и служебно провери правилността на атакуваното определение, намира за

установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е процесуално допустима, тъй като е подадена в законоустановения в чл.436, ал.2 от НПК преклузивен срок от легитимирана страна срещу годен за съдебен контрол по този ред акт и е депозирана пред надлежния съд.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

За да постанови обжалваното протоколно определение, районният съд е стигнал по решаващия извод, че не е налице една от предпоставките по чл.87 от НК, а именно изтичане на тригодишния срок от наложеното с Присъда по НОХД № 462/2017 г. на РС - Сливен на молителя наказание „Лишаване от свобода“ за срок от десет месеца, отложено за изпитателен срок от три години.

За провери правилността на изводите на първостепенния съд въззивната инстанция установи следното:

Молителят ИВ. В. ИВ. е осъждан както следва:

1.С Присъда № 250/03.04.1996 г. по НОХД № 45/1996 г. по описа на РС - Бургас И. е признат за виновен за извършено в периода от 01.01.1995 г. до 31.12.1995 г. престъпление по чл.183, ал.1 от НК като на основание чл.183, ал.3 от НК не му е наложено наказание.

2.С Присъда № 660/10.11.1997 г. по НОХД № 302/1997 г. по описа на РС - Бургас на И. за извършено на 29.01.1996 г. престъпление по чл.148, ал.2, вр. ал.1, т.3 от НК е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от една година като е определен изпитателен срок от три години. Присъдата е влязла в сила на 15.02.1999 г. В съдебния бюлетин е отбелязано, че лицето е реабилитирано по право на основание чл.86, ал.1, т.1 от НК, т.е. с изтичане на изпитателния срок и при наличие на законоустановените предпоставки, визирани в законовия текст.

3. С Присъда № 348/24.04.2000 г. по НОХД № 76/2000 г. по описа на РС - Бургас на И. за извършено в периода от 01.02.1999 г. до 01.11.1999 г. престъпление по чл.183, ал.1 от НК е наложено наказание „Задължително заселване“ по местоживеенето му в гр.Бургас за срок от една година. Присъдата е влязла в сила на 11.12.2000 г. В бюлетина за съдимост на 09.02.2011 г. е отбелязано, че е настъпила реабилитация по чл.88а, ал.1 от НК.

4. С Присъда № 646 от 20.06.2001 г. по НОХД № 1574/2000 г. по описа на РС-Сливен И. е признат за виновен за извършено през м.декември 1996 г. престъпление по чл.323, ал.5, вр.ал.1 от НК като му е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от три месеца, отложено за изпитателен срок от три години. Присъдата е преминала през инстанционен контрол като е потвърдена с решения на ОС - Сливен и на ВКС. Решението на ВКС е от 22.05.2002 г. В съдебния бюлетин е вписано, че лицето е реабилитирано по право на основание чл.86, ал.1, т.1 от НК.

5. С Присъда № 174 от 16.02.2004 г. по НОХД № 500/2002 г. по описа на РС - Бургас И. е признат за невиновен и е оправдан по обвинение за извършено престъпление по чл.300, ал.1 от НК. Присъдата е влязла в сила на 02.03.2004 г.

6. С Присъда № 1309/2004 г. по НОХД № 381/2004г. на РС - Бургас на И. за извършено в периода от 20.05.1999 г. до 20.05.2000 г. престъпление по чл.293а от НК му е наложено наказание „Глоба“ в размер на 500 лева. Присъдата е влязла в сила на 13.10.2006 г.

7. С Присъда № 486 от 11.06.1996 г. по НОХД № 177/1995 г. по описа на РС - Бургас на И. е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от две години за престъпление по чл.210, ал.1, т.3, предл.2, вр. чл.209, ал.1 от НК, извършено в периода от 01.11.1994 г. до 08.03.1995 г., а за престъпление по чл.315,ал.2, вр.чл.309, ал.1 от НК му е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от една година. В бюлетина за съдимост на лицето е вписано, че е реабилитиран по право на основание чл.86, ал.1, т.1 от НК.

8. С Присъда № 995/13.11.2013 г. по НОХД № 191/2013 г. по описа на РС - Сливен на И. за извършено 25.10.2012 г. престъпление по чл.316, вр.чл.308, ал.1 от НК е наложено наказание „Пробация“, изразяваща се в следните пробационни мерки: „Задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от една година, „Задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от една година и „Безвъзмезден труд в полза на обществото“ в размер на 100 часа за срок от една година. Присъдата е влязла в сила на 17.03.2014 г.

9. С Присъда № 36 от 20.04.2017 г. по НОХД № 34/2017 г. по описа на РС-Елена на И. за извършено на 06.02.2017 г. престъпление по чл.345, ал.2, вр.ал.1 от НК е наложено наказание „Глоба“ в размер на 600 лева. Присъдата

е влязла в сила на 11.08.2017 г.

Пред настоящата инстанция е представено платежно нареждане от 26.03.2018 г., от което е видно, че по изп.дело 774-2017 г. на Държавен съдебен изпълнител е внесена сумата 600 лева, представляваща глоба.

10. С Присъда № 198 от 20.11.2017 г. по НОХД № 462/2017 г. по описа на РС - Сливен на И. за извършено на 04.08.2013 г. престъпление по чл.210, ал.1, т.3, предл.2 вр. чл.209, ал.1 от НК е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от десет месеца като е определен изпитателен срок от три години. Присъдата е влязла в сила на 18.05.2018 г.

В съдебно заседание молителят е заявил, че поддържа молбата по чл.87 от НК, като е допълнил, че желае съдът да включи към молбата му за съдебна реабилитация и осъждането му от РС – Сливен, с което му е наложено наказание „Пробация“.

След произнасянето на РС - Сливен с атакуваното пред настоящата инстанция определение молителят в съдебните прения коментира вече и осъждането си по НОХД № 462/2017 г. по описа на РС - Сливен. За пълнота на изложението съдът обследва и предходните осъждания, вписани в бюлетините за съдимост на осъденото лице.

По отношение на влезлите в сила присъди по НОХД № 45/1996 г. по описа на РС - Бургас и НОХД № 500/2002 г. по описа на РС - Бургас не е налице осъждане по смисъла на чл.85 от НК. Институтът на реабилитацията не се прилага за лица, за които е постановена оправдателна присъда или освободителна присъда. В този случай не е налице осъждане по смисъла на чл.85 от НК, тъй като по първото дело на И. не е наложено наказание, а по второто е бил оправдан по повдигнатото му обвинение.

По отношение на осъжданията по НОХД № 177/1995 г. по описа на РС - Бургас, НОХД 302/1997 г. по описа на РС - Бургас, НОХД № 76 /2000 г. по описа на РС - Бургас и НОХД № 1574/2000 г. по описа на РС - Сливен в бюлетините е вписано, че лицето е реабилитирано: по чл.86, ал.1, т.1 за първото, второто и четвъртото осъждане и по чл.88а, ал.1 от НК- по третото осъждане.

Като е съобразил горните обстоятелства, а именно настъпила реабилитация по чл.86, ал.1 от НК и по чл.88а от НК, районният съд е

концентрирал вниманието си върху осъжданията на лицето по НОХД № 381/2004 г. по описа на РС - Бургас, НОХД № 191/2013 г. по описа на РС - Сливен, НОХД № 34/2017 г. по описа на РС-Елена и НОХД № 462/2017 г. по описа на РС - Сливен. Направеният извод, че по последното осъждане не е изтекъл срокът по чл.87, ал.1 от НК, а това обуславяло неоснователността на молбата за реабилитация по съдебен ред, е верен.

Нормата на чл.87 от НК не съдържа предписание как следва да се преценят основанията за съдебна реабилитация в случаите на повече от едно осъждане, какъвто е настоящия казус. Тази празнина е запълнена от съдебната практика, която е единна и непротиворечива във виждането си, че тригодишният срок по чл.87, ал.1 от НК при множество осъждания започва да тече от изтичане на срока на наложеното с последната присъда наказание /Определение № 590 от 29.12.1977 г. по н.д. № 604/77 г. на ВС, Решение № 44 от 28.01.2010 г. на ВКС по н.д. № 505/2009 г., Решение № 447 от 18.11.2014 г. на ВКС по н.д. № 1429/2014 г./. Логическото и систематическо тълкуване на нормата на чл.87, ал.1 от НК сочи на това, че когато присъдите са повече от една, то срокът започва да тече от изтърпяване на наказанието по последната присъда, както и че първата изискуема предпоставка на чл.87, ал.1 от НК е към момента на подаване на искането за реабилитация да са изтекли три години от изтърпяване на наказанията по всички присъди, а не само по последната, когато наказанията по предходните присъди не са били търпени.

В случая последната присъда е по НОХД № 462/2017 г. по описа на РС - Сливен. Наказанието е „Лишаване от свобода“ за срок от десет месеца, което е отложено за изпитателен срок от три години. След като присъдата е влязла в сила на 18.05.2018 г., то изпитателният срок е изтекъл на 18.05.2021 г. Правилно съдът е приел, че от 18.05.2021 г. започва да тече тригодишният срок по чл.87, ал.1 от НК. Този срок не е изтекъл нито към момента на произнасянето на РС - Сливен с атакуваното определение, нито към момента на произнасяне на въззивната инстанция.

За изчерпателност въззивният съд намира за необходимо да подчертае, че наличието на първата предпоставка по чл.87, ал.1 от НК, а именно да е изтекъл срок от три години от наложеното с присъдата или намалено с работа или помилване наказание, в който осъденото лице да не е извършило друго престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или друго по-тежко

наказание, не е достатъчна, за да се допусне реабилитация по съдебен ред. Необходимо условие е също така лицето да е имало добро поведение. Съгласно ТР № 20/17.05.1983 г. по н.д. № 21/83 г. на ВС тригодишният срок по чл.87, ал.1 от НК е минималният срок, който трябва да изтече, през който осъденият не трябва да извърши друго престъпление, наказуемо с лишаване от свобода, или друго по-тежко наказание и през който да има добро поведение. Това не води обаче до извод, че след изтичането на този срок осъденият може да извърши друго престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или с по-тежко наказание, или пък да има недобро поведение. Осъденият дължи добро поведение до момента на постановяване на съдебна реабилитация /Решение № 404/29.09.1988 г. по н.д. № 442/1988 г. на ВС, Решение № 260003 от 19.01.2021 г. по в.ч.н.д. № 373/2020 г. на ВнАС/.

Първостепенният съд се е задоволил да събере доказателства само във връзка с осъжданията на молителя, но не и за наличието, респ. отсъствието на втората изискуема от закона предпоставка, обсъждана по-горе. Доколкото по несъмнен начин е установено, че тригодишният срок по чл.87, ал.1 от НК все още не е изтекъл, проявената в недостатъчен обем процесуална активност от страна на районния съд не следва да се счита за процесуално нарушение от категорията на съществените и не налага извод за отмяна на съдебния акт с правна последица-връщане на делото за ново разглеждане от РС-Сливен, в каквато насока е искането на жалбоподателя. В тази връзка е необходимо да се посочи, че в производството по чл.434, ал.1 от НПК съдът е обвързан при произнасянето си от конкретното искане в молбата на осъдения, а съгласно чл.434, ал.2 от НПК в тежест на молителя е ангажирането на доказателства, подкрепящи заявеното искане и твърдяната му основателност. В ТР № 2/28.02.2018 г. по тълк.д. № 2/2017 г. на ОСНК на ВКС е прието, че като типично съдебно производство за него са приложими всички процесуални техники за пълно и всеобхватно изясняване на посочените в чл.87 от НК предпоставки, което не изключва възможността съдът служебно да събира доказателства в съгласие с принципните положения по чл.13 и чл.107, ал.2 от НПК. Въпреки проявената в недостатъчна степен процесуална активност както на молителя, така и на първостепенния съд, централният въпрос по делото е изяснен, а правният извод на РС - Сливен е правилен и съответства на материалния закон.

Поради изложените съображения съдът прие, че направените от РС-

Сливен изводи са законосъобразни, а жалбата срещу определението на съда, с което е отхвърлена молбата за допускане на съдебна реабилитация, е неоснователна.

Ръководен от гореизложеното и на основание чл.338 вр. чл.334, т.6 от НПК съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА протоколно определение от 14.07.2021 г. по ЧНД № 582/2021 г. по описа на РС-Сливен като ЗАКОНОСЪОБРАЗНО.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____